

strengt nødvendige som Følge af Genforeningen. Ja, det var et Standpunkt; jeg vilde gaa imod det, men det var dog, logisk set, et Standpunkt — hvis det blev opretholdt, men det opretholdes jo ikke. Landstinget gaar med til en Række Ændringer, der ikke er strengt nødvendige Følger af Genforeningen. Det gaar med til Forslaget om Edens Forandring til en højtidelig Forsikring, til en Ændring angaaende Færøernes Valg af en Landstingsmand, til at grundlovsfæste islandske Statsborgeres Ligestilling med danske Statsborgere her i Landet; det gaar saaledes med til en hel Del Ændringer, der aldeles ikke er en logisk Følge af Genforeningen. Hvorfor gaar man med? Fordi man finder, det er tidssvarende Forandringer, som det er rimeligt at foretage, naar vi overhovedet skal skride til en Grundlovsforandring — og det er vi aldeles nødt til —, og naar vi skal sætte hele det mægtige Apparat i Scene, som følger med to Opøsninger af hele Rigsdagen og med en Folkeafstemning. Landstinget var et Øjeblik ved at standse, ved ikke en Gang at ville gaa med til Nedsættelsen af Folketingsvalgretsalderen til 25 Aar straks, men det viste sig, at da det kom til Stykket, turde Landstingets Venstre ikke følge det konservative Folkepartis oprindelige Ønske paa det Punkt — jeg taler ikke her om Venstre her i Tinget, men om Venstre i Landstinget —, men gik med til den Ændring, at den midlertidige Bestemmelse stryges, saa at Valgretsalderen til Folketinget straks bliver 25 Aar. Men det er jo ikke i højere Grad en Følge af Genforeningen end Ændringen med Hensyn til de 18 landstingsvalgte; tværtimod. Jeg mener ganske vist, det er nødvendigt, at man gaar ned til 25 Aars Alderen, ogsaa af Hensyn til Sønderjyderne, jeg mener, at det er nødvendigt at gaa længere ned, men den anden Ændring om de 18 landstingsvalgte er langt mere en logisk Nødvendighed af Genforeningen. Det inkonsekvente Standpunkt, som Landstinget her har indtaget, er uholdbart, det konservative Folkepartis Stilling til Spørgsmaalet om Valget af de 18 landstingsvalgte er uholdbar, det skal nok vise sig under de kommende Forhandlinger.

Birck: Det ærede Medlem, der nu forlod Talerstolen, siger, at det er nødvendigt at ændre Grundloven af Hensyn til Sønderjyderne. Jeg vil gerne have Lov til at gøre den baade reelle og formelle Be-

mærkning, at det ikke er nødvendigt at ændre den nuværende Grundlov. Blot ved at ændre Valgloven for Folketingets Vedkommende og med Hensyn til Landstinget at gøre Københavns Valgkreds større kan vi modtage Slesvig uden at behøve at ændre en Tøddel i Grundloven.

Borgbjerg: Jeg har hørt denne Paa-stand for et Aars Tid siden, men senere er den ikke kommet offentlig frem. Det underer mig meget at høre den nu, for den er uholdbar. Det ærede Medlem glemmer ganske Grundlovsbestemmelsen om Landstingets Uopløselighed. Saa længe Landstinget er uopløseligt, kan Sønderjyderne ikke blive repræsenteret i Landstinget; der kan ikke finde et saadant Landstingsvalg Sted. Der kan finde et Folketingsvalg Sted, men saa længe Sønderjyderne ikke kan blive repræsenteret i Landstinget, kan de heller ikke blive repræsenteret i Folketinget, det vilde være grundlovsstridigt. Saa var der den Mulighed at vente til 1922 og saa forandre Valgloven. Jeg har naturligvis ogsaa overvejet dette, og det har vel mange, der overhovedet har tænkt over dette Spørgsmaal. Jeg tror nu ikke, nogen vilde gaa med til at vente til de ordinære Folketingsvalg; men jeg tror for øvrigt heller ikke, at det vil kunne lade sig gøre. Det, jeg her tænker paa, er, at man samtidig med Folketingsvalget om 2 Aar skal have Landstingsvalg, men det bliver kun Halvdelen af Landstinget, der skal fornyes. Saa kunde man gøre et Forsøg paa at faa Sønderjyderne repræsenteret derigennem. Men derved vilde man komme i Strid med den Grundlovsparagraf, der siger, at Landstingets Repræsentation skal være ligelig, ikke for Københavns Vedkommende, men for alle de øvrige Kredse. Det gik altsaa ikke an at ændre Valgloven til Landstinget, saaledes at Sønderjyderne fik en større Repræsentation i den Halvdel af Landstinget, der blev fornyet, end i den, der ikke blev fornyet.

Endelig kunde det Eksperiment foretages, at man ventede til det næste ordinære Folketingsvalg, lod Grundlovssagen eller en anden Sag være Konfliktspørgsmaal, sejrede ved Folketingsvalgene og derefter havde grundlovmæssig Ret til at opløse hele Landstinget. Om en to-—halvtredie Aar eller saadant noget kunde der altsaa tænkes Mulighed for at komme ud den Vej; men saa vilde der opstaa mange andre Vanskeligheder med Hensyn til det grundlovsfæstede Medlemsantal baade for